

**საქართველოს კანონის
„საარსებო წესების შესახებ“
მონიტორინგის ანგარიში**

(2007 წლის სექტემბრის მდგომარეობით)

Sinaarsi

1. zogadi informacia-----	2
2. xarvezebi `saaRsrul ebo warmoebaTa SesaxebsaqarTvel os kanonSi -----	4
2.1. kanonis moqmedebis sfero-----	4
2.2 saaRsrul ebo dawesebul ebebi-----	5
2.3. sasamarTI o aRmasrul ebel i-----	6
2.4. saaRsrul ebo pol icia/funqciebi-----	10
2.5. aRsrul ebis organizaciul i uzrunvel yofa-----	11
2.6. aRsrul eba-----	16
2.7. aRsrul ebis xarj ebi-----	18
2.8. sasamarTI o kompetencia-----	23
2.9. aRsrul eba moZrav qonebaze-----	25
2.10. moTxovnaTa aRsrul eba -----	27
2.11. aRsrul eba uZrav qonebaze-----	27
2.12. gadaxdevinebul i Tanxebis ganawil eba kreditorTa Soris-----	30
2.13. aRsrul eba nivTebis gadacemisa da moqmedebis Sesrul ebis mizniT -----	30
2.14. zogierTi kategoriis saqmeebze aRsrul ebis wesebi -----	31
2.15. aRsrul eba saj aro samarTI is iuridiul i pirebis mimarT -----	32
3. saerTo daskvna-----	33

1. ზოგადი ინფორმაცია

საარსებო წესების შემოღების შესახებ კანონი, გასული წლების 90-იანი წლების მიწვევების საკრებოში განხორციელდა და მნიშვნელოვანი სამართლებრივი ცვლილებების ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია წესების შემოღების პროცესში. საკრებო სამართლებრივი პროცესი კოდექსის აქტის რედაქციის შემოღებისას გადამდის, რომ შემოღებული იქნება საარსებო წესების მარეგულირებელი დამოუკიდებელი საკანონმდებლო აქტი. თუმცა, საბოლოოდ საარსებო წესების შემოღების დაკავშირებული მრავალი ნორმა სხვადასხვა საკანონმდებლო აქტის კვლავ გაბნეული დარჩა.

საარსებო წესების შემოღების შესახებ საკრებო წესების კანონის მოსაზრების პროცესი გერმანიის მეთოდებთან თანამშრომლობით მიმდინარეობდა, თუმცა, კანონის საბოლოო რედაქცია 1999 წლის 16 აპრილს მაინც მნიშვნელოვანი შედეგებით იკმაყოფილებულია.

კანონის მიწვევებიდან ბოლო პერიოდში იცვლება საარსებო წესების დანერგვის ეფექტის სტატუსი, მიმდინარეობდა ცალკეული პროცესული ნორმების უფრო მეტი დანერგვა და შემოღება. კანონის არსებობის მიზანმიმართული და შესაბამისი მისი პრაქტიკული იმპლემენტაციის სურვილია და ფაქტობრივად ეხსიან, რომ კანონმა 27-წლიანი განხორციელების შემდეგ დადებითი შედეგები გამოიღწია, თუმცა იგი დრეზაკ უამრავი საკითხის არსებობის მიზეზად და ნატივად არეგულირებს.

ამასთან, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ამ სფეროში განხორციელებული დაკვირვებები და საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით დრეზაკ შესრულებული საკითხები უფრო კონკრეტული დაყენებით - უფრო ხშირად საუბარი არსებობს იმ პროფესიის განხორციელების მიზანმიმართულად, რამაც უფრო განსაზღვრული მოახლოების სისტემა, ბუნებრივად გაცდის არსებობს იმ დაინტერესებულთა არსებობის შედეგად. სათანადო საკანონმდებლო ბაზის არსებობის და სახელმწიფოს მხრიდან გარკვეული რეგულირების (კონტროლი) დამკვიდრების პროცესში, ასეთი მიდგომის მიზანმიმართული პერსპექტივა აღნიშნულია და ცალკეულ შემთხვევებში დრეზაკ დიდი ხნის უკან

ერთგვარი სკეპტიციზმი უყრდნენ ნოტარიუსთა ორგანიზაციის დაფუძნებისას, მაგრამ თვითმართვის ობიექტის ხარისხის მიხედვით, თუმცა საბოლოოდ ასეთმა მიდგომამ გაამართლა.

ამ სფეროში არსებული პრობლემები და ნორმების არაერთგვაროვანი, ხშირად წინააღმდეგობრივი გაგების მიზეზი, საკუთრივ კანონის არარსებობის გამო ერთად ისიცაა, რომ არ არსებობს შესაბამისი ინსტრუქცია (რომლის აუცილებლობაც თავად სასამართლო არსებობის მიუთითებს), კონკრეტულად განსაზღვრულია თუ არა სასამართლო პროცედურების დავრილი ეტიპის რეგლამენტაცია.

უკვე კანონის გარეშე, საკრებულოს იუსტიციის მინისტრის 2001 წლის 12 იანვრის #19 ბრძანებით დამტკიცებულია საკრებულოს იუსტიციის სამინისტროს ადგილობრივი ორგანოების - სასამართლო ბიუროების დებულებები, ხოლო 2003 წლის 4 აგვისტოს #834 ბრძანებით საკრებულოს იუსტიციის სამინისტროს სასამართლო დეპარტამენტი დებულება. ამის ნაწილი ნორმატიული აქტები, შესაბამისი რგოლების სტრუქტურულ-ფუნქციური საკითხების რეგულირების. აგრეთვე საკრებულოს იუსტიციის მინისტრის 2005 წლის 7 ივლისის ბრძანება საკრებულოს იუსტიციის სამინისტროს სასამართლო დეპარტამენტი ცენტრალური აპარატი და ქ. თბილისის სასამართლო ბიუროსი საჯარო მოსამართლეთა საკვალიფიკაციო მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ. უნდა აღინიშნოს, რომ ამის ნაწილი აქტივად დაგენილი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები საკმაოდ ვრცელია, თუმცა რატომღაც მისი დაკმაყოფილება მხოლოდ სამინისტროს სასამართლო დეპარტამენტი ცენტრალური აპარატი და ქ. თბილისის სასამართლო ბიუროსი დასაყმების მსურველ კანდიდატებს მოეხოვება (სავარაუდოა, რომ კონკურსი სწორედ ამ სტრუქტურების დადგენის მიზნით). იუსტიციის მინისტრის 2002 წლის 16 ივლისის #608 ბრძანებით დამტკიცებულია სასამართლო ბიუროსის სასამართლო ბიუროსის ფორმის ატრიბუტიკა (ცენტრალური აპარატი და ქ. თბილისის სასამართლო ბიუროსის ფორმის ატრიბუტიკა), ხოლო 1999 წლის 25 ნოემბრის #100 ბრძანებით განსაზღვრულია სასამართლო ბიუროსის დაკავშირებული ხარჯების დათმობის სახეობები.

2. ხარვეზები `საარსრული ებო ვარმოებათა შესახებ- საკანონმდებლო აქტების შესახებ;

2.1. კანონის მოქმედების სფერო

`საარსრული ებო ვარმოებათა შესახებ- საკანონმდებლო აქტი აწესებს საერთო სასამართლოებს, ადმინისტრაციული ორგანოების (თანამდებობის პირების) და არბიტრაჟის, რესტრუქციის და კომპენსაციის კომისიის და მისი კომიტეტის, აგრეთვე ადამიანის უფლებათა ევროპის სასამართლოს და სხვა სასამართლოებსა და საერთაშორისო სასამართლოს მიერ მიღებული აქტების არსრულების შესახებ და პირობებს. ეს კანონი არ ვრცელდება იმ შემთხვევებში, როცა ხდება გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო და საბაჟო ვალდებულებების დასაფარავად მისი ვინაობის ამოგებვა და რეალიზაცია (ამ დროს გამოიყენება საგადასახადო კოდექსის 87-ე და 88-ე, აგრეთვე საბაჟო კოდექსის 211-ე მუხლები).

კანონის ვრცელების შესრულება ამ შემთხვევაში აბსოლუტურად გამართლებულია, რადგან გასული წლის კანონის შესრულების ამ ცვლილებით გაიმყარდა სასამართლო არსრულების და სხვა ფისკალური სტრუქტურების უფლებამოსილი მოხელეთა (შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები განისაზღვრება საკანონმდებლო აქტების მიერ) მოქმედების არეალი და კომპეტენცია, რაც ადრე გაგებულ იყო და მრავალგანგებობას და არსრულებს იმის გამო, სამთავრობო უწყებებს შორის გადაბრალების შესაძლებლობა იქონიდა.

რესტრუქციის და კომპენსაციის კომისიის და მისი კომიტეტის მიერ მიღებული აქტების არსრულების რაიმე პრაქტიკა არ არსებობს, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე ამოქმედდა.

kanonis gamoyenebis sferos ufro farTo gagebas iZl eva uSual od kanoniT gaTval iswinebul i aRsrul ebis qvemdebare aqtebis CamonaTval i.

2.2 saaRsrul ebo dawesebul ebebi

saaRsrul ebo departaments kanonis Sesabamisad aqvs saministros struqturul i erTeul is statusi. amdenad, misi damoukidebl obis xarixi dRevandel etapze metad SezRudul ia. kanoni iTval iswinebs afxazeTisa da aWaris avtonomiuri respubl ikebis saaRsrul ebo departamentebis arsebobasac (me-4 muxl is me-4 punqti), Tumca aseTi struqturul i erTeul ebi real urad ar arsebobs.

kanonis me-5 muxl is me-6 punqti iTval iswinebs saaRsrul ebo biuros material ur-teqnikur uzrunvel yofas, romel ic xorciel deba saxel mwifo biuj etiTa da kanoniT gansazRvrul i sxva Semosavl ebiT. `sxva Semosavl ebis sakiTxi~ real urad ar regul irdeba.

2.3. sasamarTI o aRmasrul ebel i

`sxva Semosavl ebSi~ unda vigul isxmOT e.w. saaRsrul ebo mosakrebel i, romel sac iTval iswinebs kanonis me-10 muxl is me-2 punqti. aseTi mosakrebl is saxes aseve iTval iswinebs kanoni `mosakrebl is sistemis safuZvl ebis Sesaxeb~ (me-5 muxl is me-2 punqtis `i~ qvepunqti). sakuTriv kanoni `saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb~ miuTiTebis, (me-10 muxl is me-2 punqti) rom saaRsrul ebo mosakrebl ebis odenoba da maTi gadaxdis wesi ganisazRvreb a `saaRsrul ebo mosakrebl is Sesaxeb~ saqarTvel os kanoniT, romel ic ar aris miRebul i.

dRes aRniSnul i sakiTxis regl amentacia xdeba `saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb kanonis- 113¹ muxl is Sesabamisad - `saaRsrul ebo mosakrebl is Sesaxeb~ saqarTvel os kanonis miRebamde dawesebul ia mosakrebel i Tanxis gadaxdevinebaze da misi odenoba

gansazRvrul ia amoRebul i Tanxis 7%-iT. TavisTavad saaRsrul ebo mosakrebl is arseboba, misi mocul oba samsjel oa. dRevandel i mdgomareobiT kreditoris mier misi gadaxda xdeba Tu iZul ebiTi aRsrul eba moval isagan **Tanxebis iZul ebiT gadaxdevinebas ukavSi rdeba.** Tanxebis gadaxdevineba zogierT SemTxvevaSi metad martivi saaRsrul ebo moqmedebiT - moval is sabanko angariSze yadaRis (inkasos) wardgeniT SeiZl eba Semoifargl os da didi Zal isxmevis gareSe, real urad ramdenime dReSic ki dasrul des. amave dros, zogierT sxva SemTxvevaSi gansaxorciel ebel ia gacil ebiT ufro rTul i da Sromatevadi, amasTan droSi ganvrcobil i saaRsrul ebo procedurebi, ra drosac saaRsrul ebo mosakrebel i ar gadaixdevineba. migvaCnia, rom sakiTxi swor da gaazrebul daregul irebas moiTxovs.

saaRsrul ebo mosakrebl is gadaxdevinebasTan dakavSirebiT kanoni ar scems pasuxs kiTxvas, romel ic Zal zed xSiria praqtikaSi - unda moxdes Tu ara mosakrebl is gadaxdis dakisreba moval eze, Tuki igi nebayofl obiTi aRsrul ebis Sesaxeb winadadebis CabarebisTanave (an kanoniT dadgenil i Semdgomi 5 dRis ganmavl obaSi) moaxdens kreditoris moTxovnis dakmayofil ebas. am kiTxvaze pasuxis gasacemad j er aucil ebel ia vupasuxoT kiTxvas - rodidan iwyeba gadawyvetil ebis iZul ebiTi aRsrul eba: 1) kreditoris mier saaRsrul ebo biuroSi saaRsrul ebo furcl is wardgenidan da Sesabamisi gancxadebiT mimarTvidan, Tu 2) moval isaTvis nebayofl obiTi aRsrul ebis Sesaxeb winadadebis Cabarebidan 5 dRis gasvl is Semdeg.

erTi SexedviT, pirvel SemTxvevaSi iZul ebiTi aRsrul ebis procesi dawyebul ia (kreditors wardgenil i aqvs saaRsrul ebo furcel i aRmasrul ebel Tan, daweril i aqvs Sesabamisi gancxadeba, Sesazl ebel ia gaRebul i hqondes saaRsrul ebo xarji, xol o aRmasrul ebel s Sesazl ebel ia aseve ganxorciel ebul i hqondes konkretul i iZul ebiTi aRsrul ebis RonisZieba - aRweril i da dayadaRebul i hqondes moval is qoneba).

meore SemTxvevaSi gasaTval iswinebel ia is garemoeba, rom kanoni damatebiT adgens gadawyvetil ebiT nebayofl obiT aRsrul ebis 5 dRian vadas. martivi daskvniT iqmneba erTgvari kol izia, rac saTanadod dauregul irebl obis pirobebSi, srul iad bunebrivia, rom aRmasrul ebel Ta dabneul obas iwvevs.

vfiqrobT, izul ebiTi aRsrul ebis procesis `dasawyisad- mainc unda CaiTval os nebayofl obiTi aRsrul ebis Sesaxeb winadadebis Cabarebidan me-6 dRe, roca moval e kidev erTxel gauSvebs `Sanss-, SesaZl ebl obas nebayofl obiT (da ara izul ebiT) Seasrul os sasamarTI o gadawyvetil eba. saaRsrul ebo mosakrebl is gadaxda mas swored am vadis Semdeg unda daekisros da vfiqrobT, es pozicia Sesabamisad unda aisaxos kanonSic.

kanonis me-10 muxl i winaaRmdegobaSia `mosakrebl is sistemis safuZvl ebis Sesaxeb- saqarTvel os kanonTan, radgan am kanoniT mosakrebel i aris aucil ebel i gadasaxdel i biuj etSi. Sesabamisad, saqarTvel os prezidentis brZanebul ebiT (rasac iTval iswinebs `saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb- kanoni) ver moxdeba (ar unda xdebodes) mosakrebl idan konkretul i Tanxis (procentis) iusticiis saministros special ur angariSze Caricxva. sayuradReboa, rom aRniSnul is Taobaze 2001 wl is 31 maiss gamocemul i saqarTvel os prezidentis #219 brZanebul eba, saqarTvel os zogadi administraciul i kodeqsis 61-e muxl is safuZvel ze, saqarTvel os prezidentis 2006 wl is 6 oqtombris #592 brZanebul ebiT srul iad marTI zomierad Zal adakargul ad gamocxadda. Tumca, aseTi brZanebul ebis gamocemis sakiTxs `saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb- kanoni kvl av iTval iswinebs.

kanonis me-7 muxl is pirvel i punktis Tanaxmad, aRmasrul ebel s daniSvnisas ganesazRvrebA samoqmedo teritoria. biuros ufrosis mier saqmeebis ganawil eba swored aRmasrul ebl is samoqmedo teritoriis Sesabamisad xdeba.

kanoniT gaurkvevel ia saaRsrul ebo saqmisaTvis gansakuTrebiT mniSvnel ovani saqmis statusis gansazRvris (miniWebis) kriteriუმები da procedura. saqmeebisaTvis amgvარი კატეგორიისაTvis მიკუTvნების საკითხს wyvets saqarTvel os iusticiis სამინისტროს saaRsrul ebo departamentis Tavmj domare. ამ კატეგორიის saqmeebze iusticiis მინისტრის ბრძანებით იკმნება special uri j gufi, რომელიც მოკმედებს saqarTvel os მთელ ტერიტორიაზე (მუხლი 17').

აღნიშნული საკითხთან დაკავშირებით, respondentებთან საუბრისას ორი საუბარში გამოკვეთა. respondentთა ერთი ნაწილი ამბობს, რომ საკმისად მიკუTrebul ი კატეგორიის მიწვევა ხდება, მიუხედავად იმისა, რომ გამოკვეთილი საკმისად არის დაკავშირებული საკმისად, ხოლო მეორე ნაწილი აზრით, მიუხედავად იმისა, რომ საკმისად არის დაკავშირებული საკმისად. მთლიანად არის დაკავშირებული საკმისად მოსაზრება ასევე კატეგორიის მიწვევა რთული და `rezonანსული` საკმისად.

kanonis მე-8 მუხლის შესაბამისად, სასამართლო აკმისად ებელი მუშაობის დაწყებამდე ვალდებულია დეპარტამენტს ვარუდგინოს სასაქონლო ბეჭედი. ცენი მოსაზრებით სასაქონლო ბეჭედი დანიშნული აკმისად ებელი კი არ უნდა ვარუდგინოს დეპარტამენტს, არამედ დეპარტამენტმა უნდა ვადგინოს აკმისად ებელი (მუხლი 13).

სასამართლო აკმისად ებელი თანამდებობიდან გათავისუფლებილი საფუძვლიანი განსაზრვება `საჯარო სასაქონლო შესახებ` საკმისად os კანონით (მუხლი 12). კანონი აგრეთვე ითვალისწინებს თანამდებობიდან გათავისუფლებილი დამატებითი საფუძვლიანი კერძოდ, `დისციპლინარული სასაქონლო შესახებ` დებულებით გათვალისწინებული თანამდებობრივი ვადამდებობა. აღნიშნული დებულება საკმისად os iusticiis მინისტრის ბრძანებით უნდა იყოს დამტკიცებული იყო, მთლიანად იგი ვერც არ არის დამტკიცებული.

კანონი სასამართლო აკმისად ებელი გათავისუფლებილი საფუძვლიანი ადამიანის მიწვევა `სხვა გამოვლენილი ვადამდებობა, რაც დაუსვებელი სასამართლო აკმისად ებელი ადამიანის მიწვევა` (მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტი)

ბ- ვეპუნქტი). მიგვაჩნია, რომ კანონის ასეთი ზოგადი ფორმული ირების არსებობა გაუმართლებელია. ამასთან, არ არის მიზანშეწონილი ისა, რომ სამსახურის შესახებ საკრებლს ოს კანონით დადგენილი სამსახურიდან გატარისუფლებების გარდა, დამატებით არსებობდეს კიდევ დისციპლინარული დებულება, რომელიც გატარისუფლებების სხვა საფუძვლებსაც გაიტვალისწინებს. თუ სამსახურიდან გატარისუფლებების დამატებითი საფუძვლებების განსაზრვრასასამართლო ორმასრული ებისთვის, მიზეზთა გამო, მაინც უნდა არსებობდეს, ეს საფუძვლები საარსრული ებო უარმობათა შესახებ- კანონმა უნდა განსაზრვროს, ხოლო დებულება შესაძლებელია ადგენდეს დისციპლინარული უარმობის უფრო და პროცედურებს.

ბოლოს მიგვაჩნია, რომ უპირატესია სასამართლო ორმასრული ების, რომელიც ინსტიტუციონალურად ორმასრული ების (და არა სასამართლო) ხელისუფლების სტრუქტურული ერთეულის საკრებლს მოსამსახურეა, იუბობდეს როგორც სახელმწიფო ორმასრული ების.

2.4. საარსრული ებო პოლიცია/ფუნქციები;

საარსრული ებო უარმობათა შესახებ- საკრებლს ოს კანონის III¹ თავი ეხება საარსრული ებო პოლიციას, რომელიც საარსრული ებო დეპარტამენტის ერთ-ერთ სტრუქტურულ ერთეულს უარმობდგენს. კანონით გატვალისწინებულია საარსრული ებო პოლიციის უფლებების საკრებლს ოს კანონმდებლობით დადგენილი უფროსი შეინაგოს, ათაროს და გამოიყენოს ცეხლისასროლი იარაღი. კანონით თავად ორმასრული ების იარაღის გამოყენების უფლებების არაგვს. ამის უფლებების მიხედვით საარსრული ებო პოლიციის გააჩნია. გამოკითხულია აგრეთვე, კარგი იყნება თუ იარაღის გამოყენების უფლებების ორმასრული ების ეყნება, რადგან უფლებების ბიუროს არაგვს საარსრული ებო პოლიცია. თუმცა, ამ მოსაზრების გატვალისწინება გაუმართლებელია მიგვაჩნია.

საარსრული ებო პოლიციის მთავარი ამოცანა და მოვალეობაა დაეხმაროს სასამართლო ორმასრული ების გადაწყვეტილების ორსრული ების (მუხლი 14³), რაც გულისხმობს როგორც ორსრული ების

wesrigis uzrunvel yofas (saWi roebis SemTxvevaSi fizikuri iZul ebiT, cecxl sasrol i iaraRis da special uri saSual ebebis gamoyenebiT), aseve konkretul i saaRsrul ebo moqmedebis ganxorciel ebis ufl ebamosil ebac - magal iTad kanonis Tanaxmad igi ufl ebamosil ia sasamarTl o aRmasrul ebl is weril obiTi moTxovnis safuZvel ze daakavos moval is kuTvnil i avtomangana (satransporto saSual eba) da waradginos igi sasamarTl o aRmasrul ebel Tan.

sasaaRsrul ebo pol iciel is kanoniT gaTval iswinebul i funqciebidan gamomdinare, agreTve im garemoebebis mxedvel obaSi miRebiT, rom saaRsrul ebo pol iciis moqmedebis areal i faqtobrivad ver faravs saqarTvel os mTel teritorias da maTi SedarebiT aqtiuri gamoyeneba mxol od randenime qal aqSi xdeba, mizanSewonil ad miviCnevT am institutis gauqmebas da saWi roebis SemTxvevaSi Sesabamisi funqciebis sapatrul o pol iciaze gadatanas, rac praqtikul i da finansuri Tval sazrisiT ufro gamarTl ebul ad gveCveneba.

igive moval is kuTvnil i satransporto saSual ebis dakavebisas (rac kanoniT saaRsrul ebo pol iciel is ufl ebamosil ebas da val debul ebas ganekuTvneba) sasamarTl o aRmasrul ebl ebis nawil i xSirad mimarTavs sapatrul o pol icias. praqtikaSi xSiria faqtebi, roca sasamarTl o aRmasrul ebel i mimarTavs Sinagan saqmeTa saminstros sainformacio-anal itikur departaments da amowmebs aris Tu ara satransporto saSual eba moval is sakuTreba. amis Semdeg, aRmasrul ebel i akeTebis oficial ur mimarTvas satransporto saSual ebis dakavebis Taobaze.

2.5. aRsrul ebis organizaciul i uzrunvel yofa

TviTaciil ebis sakiTxTan dakavSirebiT raime arsebiTi saxis probl ema kvl evis dros ar gamokveTil a. kanonis Tanaxmad, aRmasrul ebl is TviTaciil ebis sakiTxs wyvets biuros ufrosi,

kreditori (rac aucil ebl ad unda xdebodes - Tundac momaval Si kreditoris mxridan dausabuTebel i pretenziebis wamoyenebis gamoricxvisaTvis), gaurkvevel ia ratomaa kanoniT gaTval iswinebul i oqmis asl is mxol od moval isaTvis gadacema (zogadad kreditorsac aqvs ufl eba moiTxovos saaRsrul ebo warmoebisas Seqmnil i dokumentebis qseroasl ebi).

praqtikaSi xSiria damswreTa mxridan xel moweraze uaris Tqmis SemTxvevebi, rac abrkol ebs da aWianurebs aRsrul ebis process. ZiriTad SemTxvevebSi, sakmarisi unda iyos adgil obrivi TviTmmarTvel obis organos warmomadgenl is xel mowera, aRmasrul ebl is xel mowerasTan erTad. sxva xel mowerebi SeiZI eba iyos fakul taturi da uaris Tqma xel moweraze rogorc kreditorisa da moval is, aseve damswre pirTa mxridan unda aRiniSnos oqmSi. oqmis SedgenasTan da mis xel mowerasTan dakavSirebul i, kanonSi gabneul i normebi erT muxl ad unda Camoyal ibdes, romel Sic ganisazRvreba oqmTan dakavSirebul i yvel a sakiTxi.

praqtika adasturebs, rom damswreebi praqtikul ad Tavs arideben saaRsrul ebo moqmedebebis Catarebisas masze daswrebas, da Sesabamisad, xSiria SemTxvevebi, roca amis gamo saaRsrul ebo moqmedebebi saerTod aRar tardeba.

gamokiTxul i aRmasrul ebl ebi amboben, rom damswre pirebis SerCevis meqanizmi ar arsebobs, maTi SerCeვა spontanurad xdeba, iq myof pirTagan. aRmasrul ebel Ta azriT winaswar gansazRvrul ia mxol od gamosaxl ebis procesze adgil obrivi TviTmmarTvel obis warmomadgenl ebis daswreba (Tumca, TviTmmarTvel obis warmomadgenl ebis daswreba moval is binis daTval ierebis SemTxvevaSicaa gaTval iswinebul i). aseve bavSvis gadacemis saqmeze sasamarTI o gadawyvetil ebis aRsrul ebisas kanoni saval debul od miicnevs meurveobisa da mzrunvel obis organos warmomadgenl is daswrebasac.

respondentTa mosazrebiT, aRsrul ebis procesis gasamartivebl ad umj obesi iqneba kanonSi Sevides cvl il eba da martivi saaRsrul ebo moqmdebis Catarebisas saerTod gauqmdes damswre pirebis mowveva.

garkveul i winaaRmdogobaa me-16 muxl is me-2 punqtis `v- qvepunqts, (roml is Sesabamisad, `aRsrul ebis periodSi moval is sxva saaRsrul ebo biuros samoqmedo teritoriaze gadasvl isas biuros ufrosi amis Taobaze acnobebis im saaRsrul ebo biuros, roml is samoqmedo teritoriazedac gadavida moval e. aRniSnul is Sesaxeb ecnobeba agreTve kreditors da saaRsrul ebo departaments (am dros gaurkvevel ia - saqme rCeba am saaRsrul ebo biuros sasamarTI o aRmasrul ebl is warmoebaSi, Tu gadaecema im saaRsrul ebo biuros, roml is samoqmedo teritoriazedac gadavida moval e)- da me-17 muxl is me-9 punqts Soris, roml is Sesabamisad, `sasamarTI o aRmasrul ebel s misi qvemdebare saaRsrul ebo saqmis warmoebisas ufl eba aqvs saaRsrul ebo moqmedeba ganaxorciel os sxva saaRsrul ebo biuros samoqmedo teritoriazedac.-

es norma gaurkvevel ia imis gaTval iswinebiTac, rom sasamarTI o aRmasrul ebel s daniSvnisas ganesazRvrebis samoqmedo teritoria. am SemTxvevaSi ki mas ufl eba eZl eva gadavides sxva biuros samoqmedo teritoriazedac, an acnobos moval is sxva biuros samoqmedo teritoriaze gadasvl is Sesaxeb dainteresebul mxareebis. es normebi araTanmimdevrul ad gveCveneba da kanonis xarvezebis garda, Sesabamisi instruqciis ararsebobis pirobebSi, aseve garkveul i `TviTSemoqmedebisken- ubiZgebs aRmasrul ebel s, rac pirvel yovl isa aRsrul ebis procesis forsirebul da efeqtian warmarTvaze aisaxeba.

kanoni (62-e muxl i) `teritoriis- principidan kidev erT gamonakl iss uSvebs. kerZod, me-2 punqtis Tanaxmad, `Tu uZravi qoneba imyofeba sxvadasxva saaRsrul ebo biuros samoqmedo teritoriaze, saaRsrul ebo departamentis Tavmj domares ufl eba aqvs gadawyvetil ebis aRsrul eba daaval os erT-erTi saaRsrul ebo biuros sasamarTI o aRmasrul ebel s.-

gaurkvevel ia kanonis 21-e muxl iT gaTval iswinebul i saaRsrul ebo warweris `avtoris vinaoba- da am warweris mniSvnel oba. am safuZvl iT (roca kanonis moTxovnis miuxedavad saaRsrul ebo furcel s `saaRsrul ebo warwera- ar hqonda) xSirad saaRsrul ebo moqmedebebi SeCerebul a an saaRsrul ebo moqmedebebi (Sedegebi) gabaTil ebul a sasamarTI os mier.

sayuradReboa, rom Tavad sasamarTI o aRmasrul ebl ebic saaRsrul ebo warweras araerTgvarovnad ganmartaven. zogierTi miiCnevs, rom es warwera igive saaRsrul ebo biuros rezol uciaa, saqmis aRmasrul ebel ze daweris an saaRsrul ebo warmoebis dasrul ebis Sesaxeb da a. S.

kanoni iTval iswinebs `aRsrul ebis Sesaxeb uwyebis- (al baT unda vigul isxmOT Setyobineba konkretul i saaRsrul ebo moqmedebis Catarebis, Casatarebel i moqmedebis droisa da adgil is Sesaxeb) Cabarebas moval is, kreditorisa da sxva monawil e pirebisaTvis (25-e muxl is me-2 punqti), agreTve winadadebas, gadawyvetil ebis nebayofl obiT Sestrul ebis Sesaxeb, romel ic, bunebrivia, mxol od moval es egzavneba (28-e muxl i).

gadawyvetil ebis nebayofl obiT Sestrul ebis Sesaxeb winadadebis CabarebasTan erTad SesaZl ebel ia saWiro gaxdes iZul ebiTi aRsrul ebis garkveul i RonisZiebebis Catareba - Tu arsebobs safuZvel i, rom moval es SeuZl ia gafli angos an damal os qoneba. am dros aRmasrul ebel i winadadebis CabarebasTan erTad, val debul ia aRweros da yadaRa daados moval is qonebas. imis gaTval iswinebiT, rom moval isagan aseTi qmedeba TiTqmis yovel Tvisaa mosal odnel i, aRmasrul ebel ma am saaRsrul ebo moqmedebas yovel Tvis unda mimarTos, raTa SemdgomSi yovel gvari gaugebroba Tu garTul eba gamoiricxos. magram amis Taobaze kanonSi pirdapir unda iqnes gaTval iswinebul i norma, romel ic am saaRsrul ebo moqmedebis Catarebis (romel ic erTgvarad iZul ebiTi aRsrul ebis uzrunvel yofis RoniZiebad Seil eba iqnes ganxil ul i) val debul ebas aRmasrul ebel s imperatiul ad daakisrebs.

ასეთი მოქმედებები ყველა შემთხვევაში უნდა განხორციელდეს, როცა დაუყოვნებლივ არსაშუალოდ ებილი გადაწყვეტილები არსაშუალოდ ებილი. ასევე დროს უნდა მიეცეს თუ არა მოვლი ნებავილი იბილი არსაშუალოდ ებილი 5 დღიანი ვადა, კანონიტი განსაზღვრული არ არის, რაც არსაშუალოდ ებილი დაბნეული იქნება. ასევე დროს 5 დღიანი ვადის მიხედვით, ვიფიქრობთ, რომ დაუყოვნებლივ გადაწყვეტილები დაუყოვნებლივ არსაშუალოდ ებილი სინარსს.

ამასთან, მნიშვნელოვანი და სადავო კანონის ნორმა (მუხლი 26-ე), რომლის შესაბამისად `სასამართლო არსაშუალოდ ებილი ს უფილი ებილი აკვის კრედიტორის მიერ კანონიტი გათვლი იქნებულ იქნება ვინაშინ ხარჯის გაურბილი იბილი შემთხვევაში უარი თქვას გადაწყვეტილები არსაშუალოდ ებილი.

ამ საკითხს არსაშუალოდ ებილი ხარჯი ებილი საუბრისას (შესაბამისი ნორმების ანალიზისას) შეეხები, მაგრამ აკვე უნდა ითქვას, რომ კანონი უნდა ითვლი იქნებდეს შესაზილი იბილი იბილი (საპროცესო კანონმდებლი იბილი ანალიზი) გამონაკლის შემთხვევებში (რაც კონკრეტულად უნდა იყოს კანონიტი განსაზღვრული) ვინაშინ ხარჯი ებილი გადახდის განკარგულების კრედიტორი (იქნება როგორც ამის შესაზილი იბილი იბილი სასამართლოში სახელმწიფო ბაზის გადახდის შემთხვევაში).

უნდა აღინიშნოს, რომ კანონის 28-ე მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტები არასამართლიანია და არსებულ იქნება მექანიზმი სახელმწიფოს შესაზილი იბილი იბილი აზილი იბილი ფაქტობრივად გამოაცხადოს შრული იმუნიტეტი მის ვინაშინ დეგამოტანილი გადაწყვეტილები იზილი იბილი არსაშუალოდ ებილი.

ასევე შემთხვევებში სახელმწიფო ანაზრებს მასზე დაკისრებულ ტანხებს არსაშუალოდ ებილი ფონდის სახსრები. პროცედურა კი ასეთია - არსაშუალოდ ებილი შესაბამის სახელმწიფო დაუყოვნებლივ ებილი და საკარტული იბილი ფინანსთა სამინისტროს უგზავნის ვინაშინ დაუყოვნებლივ გადაწყვეტილები ნებავილი იბილი არსაშუალოდ ებილი შესახებ. ბუნებრივად ასევე დროს რაიმე სხვა იზილი ებილი მექანიზმი არ მოქმედებს. თუ ვლი საგნავლი იბილი არსაშუალოდ ებილი ფონდიტი გათვლი იქნებულ იქნება სახსრები

sakmarisi ar iqneba kreditoris moTxovnis dasakmayofil ebl ad, saqarTvel os prezidenti mimarTavs parl aments aRsrul ebis fondSi damatebiTi asignebebis gamoyofis TxovniT. ramdenad dakmayofil deba saqarTvel os prezidentis aseTi Txovna saqarTvel os parl amentis gadasawyvetia.

2.7. aRsrul ebis xarj ebi/saaRsrul ebo mosakrebel i

saaRsrul ebo mosakrebel is sakiTxi kanonmdebl obiT arcTu srul yofil adaa daregul irebul i (amis Taobaze zemoT nawil obriv ukve gvqonda saubari).

am kuTxiT asve sayuradReboa kanonis 82¹-e da 82³-e muxl ebis pirvel i punqtebi. pirvel SemTxvevaSi sasamarTI o aRmasrul ebl is mier moval isagan gadaxdevinebul i (misi qonebis realizaciidan miRebul i) TanxiT j er unda daifaros saaRsrul ebo mosakrebel i, aRsrul ebaze gaweul i xarji da sasamarTI o xarji, xol o darCenil i Tanxa gaicema kreditorTa moTxovnebis dasakmayofil ebl ad. meore SemTxvevaSi, gansazRvrul ia kreditorTa pirvel i, meore da mesame rigis moTxovnebi. marTal ia am SemTxvevaSi igive ipoTekiT datvirTul i da dagiravebul i qonebis realizaciidan miRebul i TanxiT, pirvel rigSi dakmayofil deba ipoTekiTa da giraoTi uzrunvel yofil i moTxovnebi, magram sabol oo jamSi igive mosakrebel i upiratesia kreditorTa moTxovnebis dakmayofil ebis pirvel i rigis moTxovnad miCneul ipoTekiTa da giraoTi uzrunvel yofil moTxovnebtan SedarebiTac ki. migvaCnia, rom aseT SemTxvevaSi saaRsrul ebo mosakrebel ze metad unda preval irebdes ipoTekarisa da mogiravnis moTxovnebis dakmayofil ebis upiratesi interesi.

aRsrul ebis xarj ebTan dakavSirebul i probl emebi erT-erTi yvel aze aqTual uria rogorc sakanonmdebl o, aseve Sesabamisad praqtikul i Tval sazrisiTac. miT ufro imis gaTval iswinebiT, rom xarj ebis gauRebl obis SemTxvevaSi aRmasrul ebel s ufl eba aqvs

uარი uTxras kreditors gadawyvetil ebis aRsrul ebaze. Tu 35-e muxl is `d- qvepunqtiT gaTval iswinebul kreditorisadmi dakisrebul i `ufli ebamoval eobebis- Seusrul ebl obaSi (rac SeuZl ebel s xdis gadawyvetil ebis aRsrul ebas), swored xarj ebis gaRebis val debul ebis Seusrul ebl obas vigul isxmebT, kanonis Sesabamisad es saaRsrul ebo sabuTis kreditorisadmi dabrunebis kanonismieri safuZvel i SeiZl eba gaxdes. amave normidan irkveva, rom kreditors am `ufli ebamoval eobebis- Susrul ebis vadad ganesazRvreba erTi Tve, sasamarTI o aRmasrul ebl is mier mistvis gafrTxil ebis micemidan.

kanoni xarj ebis kuTxiT ramdenime normas iTval iswinebs: 1) მე-10 muxl is pirvel i punqtis Tanaxmad, `sasamarTI o gadawyvetil ebaTa aRsrul ebis xarj ebis odenoba ganisazRvreba sasamarTI o aRmasrul ebl is mier Sedgenil i gaangariSebiT, romelic SeiZl eba Seicval os aRsrul ebis mimdinareobis procesSi.- 2) 38-e muxl is pirvel i punqtis Tanaxmad, `aRsrul ebis xarj ebi ekisreba moval es. isini amoRebul unda iqnes aRsrul ebel pretenziasTan erTad-; 3) 38-e muxl is მე-2 punqtis Tanaxmad, `Tu saaRsrul ebo sabuTi uqmdeba aRsrul ebis xarj ebi kanonmdebl obiT dadgenil i wesiT unda aunazRaurdes moval es- (Tumca, xarj ebis moval istvis dabrunebis wesi gansazRvrul i ar aris); 4) 49-e muxl is pirvel i punqtis Tanaxmad, `yadaRadadebul an moval is mier nebayofl obiT gadaxdil ful s, aRsrul ebis xarj ebis gamokl ebiT, sasamarTI o aRmasrul ebel i gadascems kreditors-. (es norma kuriozulia - gaurkvevel ia, ratom, ra mizniTa da daniSnul ebiT akl ebs sasamarTI o aRmasrul ebel i moval isagan amoRebul ful s xarj ebis Tanxas. es xarj ebi xom kreditora gaRo izul ebiTi aRsrul ebis procesis dawyebisas da masve unda daubrundes) 5) 39-e muxl Si mocemulia aRsrul ebasTan dakavSirebul i xarj ebis CamonaTval i, romlis damatebiTi saxeebi aseve dadgenilia saqartvel os iusticiis ministris brZanebiT.

kanonis 26-e muxl Si aRsrul ebis xarji moxseniebul ia rogorc winaswari xarji.- igive terminia gamoyenebul i kanonis 90-e muxl Si, romelic ukanono mSenebl obasTan dakavSirebul iZul ebiT aRsrul ebas exeba. Sesabamisad migvaCnia, rom kanonSi erTgvarovani terminebi unda iqnes gamoyenebul i.

xarj ebTan dakavSirebiT praqtikul probl emasTan erTad dgas moval isagan misi amoRebis samarTI ebrivi probl emac. yvel a moqmedeba, romelic xorciel deba moval is winaarMdeg, gamomdinareobs kreditoris moTxovnidan (maT Soris dakisrebul i Tanxebis mocul obac), rac Tavis mxriv dadasturebul ia sasamarTI os kanonier Zal aSi Sesul i gadawyvetil ebiT da dafiqsirebul ia saaRsrul ebo furcel Si. xarj ebis odenoba ki aramdgradia dasrul saxes is aRsrul ebis dasrul ebis stadiaze iRebs. gaweul i xarj ebis konkretul i Tanxobrivi mocul oba aRmasrul ebl is gaangariSebaSia mxol od mocemul i. am Tanxis gadaxdevineba, yvel a sxva gadaxdevinebisagan gansxvavebiT, xdeba ara sasamarTI os, administraciul i organos an Tanamdebobis piris kanoniT gaTval iswinebul i aqtis da saaRsrul ebo furcl is safuZvel ze, aramed aRmasrul ebl is mier Sedgenil i gaangariSebidan gamomdinare. es sakiTxic ufro dazustebiT da mkafiod reglamentacias moiTxovs.

mTavari probl ema isaa, rom saaRsrul ebo xarj ebis gawevis aucil ebl oba, am Tanxebis xarj vis procedurebi sakmaod qaoturia, xolo xarj vis procesi arasakmarisad kontrol irebadi da gaumWvirval ea.

kanonis me-8 muxl is Sesabamisad, sasamarTI o aRmasrul ebel i muSaobis dawyebamde saaRsrul ebo departamentSi waradgens bankSi gaxsnil i angariSis damadasturebel dokuments, Tumca am angariSze Tundac saaRsrul ebo xarj ebis (Sesabamisi Tanxebis) moZraobasada aRricxvaze kanonSi araferia naTqvami. Sesabamisad gaurkvevel ia, Tu ra aris sasamarTI o aRmasrul ebl is sabanko angariSis daniSnul eba.

kanoni iTval iswinebs kidev erT - saaRsrul ebo biuros sadepozito angariSs, sadac kreditorisaTvis gadasacemi da moval isagan amoRebul i Tanxebi akumul irdeba.

gamokiTxul Ta umravl esobis gancxadebiT, winaswari xarjebi da aRsrul ebis xarjebi identuria da masSi Sedis aRsrul ebis uzrunvel sayofad, kreditoris mier gadaxdil i Tanxebi. Sesabamisad, rogorc aRvniSneT, kanonis Sesabamisi terminebi erTgvarovnad unda Camoyal ibdes.

aRmasrul ebl ebis gancxadebiT, aRniSnul i xarjebis gaangariSebas aRmasrul ebel i axorciel ebs da ar arsebobs xarjebis gaangariSebisa da Semdeg misi gakontrol ebis erTiani meqanizmi. xarjebis mocul obis (odenobis) erTgvarovnad dadgena ama Tu im kategoriis saqmeebisaTvis albaT martIac rTul i iqneba (regional uri Taviseburebebis, saqmis aRsrul ebisadmi subieqturi Tu obieqturi winaarmdegobebis Seqmnis, aRsrul ebis procesSi gauTval iswinebel i garTul ebebis gaTval iswinebit). magram xarjebis adeqvaturi odenobit moTxovnis, misi aRricxvis, xarjvis kontrolis meqanizmebis SemuSaveba aucil ebel ia. amastan, arsebul ze (rac kanonit da ministris brZanebitaa dadgenil i) ufro yovl ismomcvel ad unda ganisazRvros aRsrul ebis xarjebis saxeebi.

praqtikul i probl emebia xarjebis gakontrol ebis mxriv. regionebsi (sofl ebSi) aRmasrul ebl ebs uWirt Sesabamisi dokumentaciis Segroveba, Tu raSi gaixarja kreditoris mier gadaxdil i Tanxebi. amis dasamtkicebl ad arsebobs mxol od aRmasrul ebl is mier Sedgenil i oqmi, TiToeul i saaRsrul ebo moqmedebis Catarebis Sesaxeb. mag: transportirebis dros, gamosaxlebis dros muSaxelis daqiravebis SemTxvevaSi aRmasrul ebl ebs uWirt Sesabamisi qvitrის მოპოვება.

SesamuSavebel ia xarjebis gansazRvris samarTl iani da real urad adaptirebadi meTodol ogia. kanoni aRmasrul ebel is mier

gaangariSebis SedgenasTan erTad unda iTval iswinebdes mis xel moweras kreditoris mier. xarjebis odenobis Sesaxeb (gaangariSebis Sesaxeb) unda ecnobos moval esac (romel ic aRsrul ebis dasrul ebisas mas gadaxdeba).

2.8. sasamarTI o kompetencia

sayuradReboa mesame piris interesebis dacva, rodesac igi daamtkicebs, rom mas aRsrul ebis saganze ufl eba gaaCnia. magram kanoni iTval iswinebs iseT SesaZI ebl obasac, roca piri garkveul mizezTa gamo ver uzrunvel yofs (ver moaswrebs) misi qonebis yadaRisagan gaTavisufl ebas da moxdeba am qonebis realizacia. am dros uTuod gasaTval iswinebel ia saqarTvel os samoqal aqo kodeqsis 187-e muxl i, miT ufro nivTis (qonebis) auqcionis wesiT realizebis SemTxvevaSi.

sakamaTo da dasazustebel ia erTi momenti - kanonis 33-e muxl i akeTebis miTitebas 34-e da 35-e muxl ebze da ganmartavs, rom am muxl ebiT gaTval iswinebul SemTxvevebSi aRmasrul ebel s sakuTari gadawyvetil ebiT SeuZI ia SeaCeros an Sewyvitos aRsrul eba, daubrunos kreditors saaRsrul ebo sabuTebi, sxva droisaTvis gadados saaRsrul ebo moqmedebis Sesrul eba, amoricxos yadaRadadebul i qoneba aRweris siidan. yvel a sxva SemTxvevaSi aseTi gadawyvetil ebis misaRebad sasamarTI o aRmasrul ebel s swirdeba a) kreditoris Sesabamisi gancxadeba, b) sasamarTI os ganCineba.

am normebis Sinaarsidan gamomdinareobs, rom magal iTad aRmasrul ebel s kreditoris gancxadebis da sasamarTI os ganCinebis gareSec, sakuTari Sexedul ebiT SeuZI ia aRsrul ebis Sewyveta, Tu `kreditoris an moval is sikvdil is Semdeg gadawyvetil ebiT dadgenil i moTxovnebi an moval eobebi ver gadava gardacvl il i piris ufl ebamonacl eze- (34-e muxl is, pirvel i punktis `g-

qvepunqti). magram aRniSnul i rTul i samarTI ebrivi sakiTxis gadawyveta sasamarTI os gareSe ar unda xdebodes, miT ufro imis gaTval iswinebiT, rom 36-e muxl is `a- qvepunqtidan gamomdinare aseT SemTxvevaSi aRsrul eba unda SeCerdes ufl ebamonacvl is dadgenamde. am sakiTxTan mimarTebaSi zogadad gasaTval iswinebel ia kanonis kidev erTi norma - kerZod 37-e muxl i, roml is Sesabamisad Tu sadaoa aRsrul ebis Sewyvetis an saaRsrul ebo sabuTis ukan dabrunebis marTI zomiereba, gadawyvetil ebas aRmasrul ebl is, kreditoris an moval is gancxadebis safuZvel ze iRebs sasamarTI o.

saaRsrul ebo moqmedebebis SeCerebis kuTxiT aseve sayuradReboa 36-e muxl is `v- qvepunqti, roml is Tanaxmad aRsrul eba SeCerdeba `sarCel is wardgenisas im qonebis yadaRisagan gaTavisufl ebis Sesaxeb, romel zedac miqceul ia gadaxda - sadavo qonebaze aRsrul ebis nawil Si da Sesabamisi gadawyvetil ebis miRebamde.~ am normis Sinaarsi mniSvnel ovania vTqvaT mesame pirisaTvis, roml is qonebac arasworad dayadaRda moTxovnis uzrunvel sayofad, magram meores mxriv es norma savaraudod arakeTil sindisier moval es, yovel Tvis miscems SesaZl ebl obas gamogonil mesame pirs xel ovnurad daawyebinos saqmis warmoeba qonebis yadaRisagan gaTavisufl ebis Sesaxeb da amiT seriozul ad gaarTul os da gaaWianuros gadawyvetil ebis aRsrul eba (anu daukmayofil ebel i darCes moTxovna, romel ic dadasturebul ia sasamarTI os kanonier Zal aSi Sesul i gadawyvetil ebiT).

praqtikaSi probl emuria aRsasrul ebel i gadawyvetil ebis ganmartebis sakiTxi. kanonSi Sesul i cvl il ebis Semdeg sasamarTI o aRmasrul ebel sac mieca SesaZl ebl oba mimarTos sasamarTI os Suamdgoml obiT aRsasrul ebel i gadawyvetil ebis ganmartebis Taobaze.

aqve SevexebiT samoqal aqo saproceso kodeqsis erT-erT normas, romel ic garkveul wil ad ukavSirdeba sasamarTI o gadawyvetil ebis aRsrul ebis probl emas, kerZod, samoqal aqo saproceso kodeqsis 261-e muxl s, romel ic aregul irebs damatebiTi

gadawyvetil ebis gamotanis sakiTxs. kodeqsis Sesabamisad, aseTi aucil ebl oba ramdenime SemTxvevaSi dgeba. maT Soris maSin, Tu sasamarTI om gadawyvita ufl ebis sakiTxi, magram ar miuTitebia gadasaxadel i Tanxis odenoba, gadasacemi qoneba an moqmedeba, romelic mopasuxem unda Seasrul os. kodeqsiT damatebiTi gadawyvetil ebis gamotanis sakiTxi SeiZl eba daisvas gadawyvetil ebis gamocxadebidan 7 dRis ganmavl obaSi. migvaCnia, rom gasaCivrebis am vadis aTvl a gadawyvetil ebis mxarisaTvis gadacemidan unda moxdes. winaaRmdeg SemTxvevaSi, didia al baToba, rom gadawyvetil eba misi arasrul yofil ebis gamo, aRusrul ebel i darCeba.

2.9. aRsrul eba moZrav qonebaze

kanonis 43-e muxl is pirvel i punqtis Sesabamisad, ful s, fasian nivTebis iRebs sasamarTI o aRmasrul ebel i da inaxavs special ur sakanSi. es exeba sxva yadaRadadebul nivTebisac, Tu arsebobs yadaRadadebul i nivTebis xel yofis saSiSroeba. am SemTxvevaSi sakanonmdebl o probl ema ar arsebobs. real urad es praqtikul i probl emaa, romel sac aRmasrul ebl ebi awydebian. ufro sworad am moTxovnis Sesrul eba maT mier zogj er ver an ar xdeba.

sainteresoa kanonis 46-e muxl is pirvel i punqti, roca aRmasrul ebel ma unda gaiTval iswinos moval is pirovneba, miuxedavad imisa, rom Tavad kreditori iTxovs yadaRadadebul i nivTebis real izaciis droebiT SeCerebas.

47-e muxl is me-2 punqtis Sesabamisad, sabazro fasi TiToeul dayadaRebul nivTze unda mieTITos qonebaze yadaRis dadebis aqtSi. aseTi Sefaseba uSual od yadaRis dadebis procesSi TiTqmis arasdros ar xdeba. aRmasrul ebel s aqvs SesaZI ebl oba am mizniT moiwvios eqsperti an auditi. aRweril i qonebis Sefaseba unda ganxorciel des ara ugvianes 2 Tvis vadaSi. maSin roca dayadaRebul i nivTebis real izacia auqcionis wesiT unda moxdes 2 kviris vadaSi (50-e muxl is pirvel i punqti); Tumca, aRmasrul ebel s

SeuZl ia moval is gancxadebis da kreditoris Tanxmobis safuZvel ze real izacia droebiT SeaCeros gadaxdis ganvadebiT (al baT ufro gamarTul i iqneboda Tu kanonSi iqneboda sityvebi `ganvadebiT gadaxdis pirobiT-). am dros aRsrul ebis droebiT SeCerebis Sesaxeb gankargul ebebi SeiZl eba ramdenjerme gaices, magram real izacia ar SeiZl eba gadaidos yadaRis dadebis Semdeg sam Tveze meti vadiT.

am SemTxvevaSiC vadebis sakiTxi aseve aRreul i da gaurkvevel ia. amasTan, Tu aRmasrul ebel ma ar Caatara auqcionი 2 kviraSi (rasac kanoni iTval iswinebs) da (aseve kanonis Sesabamisad) 3 Tvemde vadiT gadado real izaciis procesი, xol o Sefaseba moaxdina 2 Tvia n vadaSi, Sesazl ebel ia moxdes ise, rom realizaciis periodisaTvis nivTebis real uri sabazro Rirebul eba gansxvavebul i iyos Sefasebis periodisTvis arsebul fasebTan SedarebiT.

kanonis 49-e muxl i iTval iswinebs, rom yadaRadadebul i nivTebi SeiZl eba mxol od im fasad gaiyidos, rac sul mcire nivTebis Rirebul ebis naxevars Seadgens. kanoni araferis ambobs Tu ra xdeba maSin, roca nivTebis gayidva am fasad ar xerxdeba. am dros ki ukve warmoqmnil ia nivTebis Senaxvisa da transportirebis, agreTve auqcionis Catarebis da sxva xarj ebic.

kanonis 53-e muxl i iTval iswinebs, rom kreditorisa da moval is SeTanxmebis SemTxvevaSi aRmasrul ebel s SeuZl ia nivTis sxvagvari real izacia daadginos. Tumca kanonSi araferia naTqvami Tu vis mier xdeba am dros nivTis real izacia. amasTan, Tu kreditori moval esTan SeTanxmebul pirobebze da real izaciis wesze Tanaxmaa, vis ekisreba aseT dros kreditoris interesebis dacvis val debul eba (rasac kanoni iTval iswinebs).

2.10. moTxovnaTa aRsrul eba

kanonis es nawil i SeiZl eba iTqvas, rom yvel aze gamarTul ia. Sesabamisi normebis aqtiurad gamoyenebis SemTxvevaSi aRsrul ebis efeqtianad warmarTvas didad Seewyoboda xel i. Tumca, Cveni

informაციით არასრულ ებელთა დიდი ნაწილი გარკვეული მიზეზების გამო ისვიათად მიმართავს ამ ნორმებით დადგენილ იქონიებულ არსებულ მექანიზმებს.

2.11. არსებულ ება უზრავ კონებაზე

კანონის 71-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, აუქციონის კატარების დროსა და ადგილს ადგენს სასამართლო არასრულ ებელი, რის შესახებაც იგი აუქციონის კატარებამდე 7 დღით ადრე აკეთებს სპეციალურ განცხადებას.~ მიგვაჩნია, რომ უზრავი კონების რეალიზაციისას 7 დღიანი ვადა არასაკმარისია.

ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სასამართლო არასრულ ებელი აუქციონის დროსა და ადგილის შესახებ მხარეებს აცნობებს უწყების გადამცემით.~ აუქციონამდე რამდენი ხნით ადრე უნდა მოხდეს უწყების კაბარება, კანონი არ განსაზღვრავს. თუ ამ შემთხვევაში (ისევე როგორც კანონით გათვალისწინებული ყველა სხვა შემთხვევაში) უწყების კაბარება ხდება საკრებულოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით დადგენილი ვესიტ, ლოგიკურად არასრულ ებელი მა უნდა იქონიერებოდეს ოს არნიშული კოდექსის 70-78-ე მუხლებით. კერძოდ, კოდექსის 78-ე მუხლის თანახმად, თუ მოქალაქის (მოვლის) ადგილსამყოფელი უცნობია (რა შემთხვევებშიც არცთუ ისვიათია), უწყება ბარდება ადგილ ობრვი ტვიტმართვლის ობის ორგანოს ანდა სასამართლოს გამოაყვს განცინება სეტიობინების შესახებ პუბლიკაციის მეშვეობით. ასეთ შემთხვევაში უწყება კაბარებულ ადგილ ობრვი ტვიტმართვლის ობის ორგანოსთვის მისი გადამცემი ანდა პუბლიკაციიდან ორტი ტვის ვადაში. ასეთ პირობებში არასრულ ებელი მა უნდა განსაზღვროს აუქციონის კატარების ტარირი (ასე ვთვავთ ატავისთვის, გამოცხადების გარეშე) და კატარების ტაობაზე განცხადების გაკეთებამდე (ანუ აუქციონამდე ორტი კვირით ადრე) სულ მცირე ორტი ტვიტ ადრე მაინც უნდა იმოქმედოს საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლის შესაბამისად - ანუ კაბაროს სეტიობინება ადგილ ობრვი ტვიტმართვლის ობის ორგანოს ან მოაქდინოს განცხადების პუბლიკაცია. თუმცა გასათვალისწინებელია, რომ

ამ დროისთვის აუქციონი გამოცხადებულ იქნება. ვინაირმდგემ
სემთქვევაში უყება მხარეთათვის ცაბარებულად არცაითლ ება, რაც
აუქციონის სედეგების გაბათილების საფუძველს უყმნის. სამუხაროდ,
კანონმდებლობიდან გამომდინარე ვადების ამგვარად განსაზრვრის
პირობებში, არმასრულებლები, როგორც ვესი ამ მნიშვნელოვან მომენტს
არ/ვერ იტვალისწინებენ. შესაბამისად, აუქციონის ვადებს კორექცია
სწირდება ან საარსრულ ებო ვარმოებათა შესახებ კანონის მიზნებისათვის
მხარეთათვის უყების გადაცემის განსხვავებულ ი ვადაც სეიზი ება
დადგინდეს.

ასევე გაურკვეველია (სასურველია ეს კანონით დგინდებოდეს) თუ
გადასაქდელი ტანხის რა ნაწილი უნდა სეიტანოს აუქციონზე ყონების
სემზენმა საარსრულ ებო ბიუროს სადეპოზიტო ანგარიშზე, აუქციონიდან
ერთი კვირის განმავლობაში.

აუქციონზე ყონების სემზენს კანონის 75-ე მუხლის პირველი პუნქტის
შესაბამისად, გადაცემა სასამართლო არმასრულებლის შესაბამისი
განკარგული ება, რომელიც არნიშნული უნდა იყოს ყონების სემზენი,
სემოთავაზებული ფაზი და აუქციონის პირობები. განკარგული ება
სესაიზი ებელია გამოცხადდეს ტანხის გადახდად, მათ სორის უსაულოდ
აუქციონზე, რომელიც გამოცხადებისთანვე სედის ჯალაში. მართალია
კანონი მიუთითებს, რომ სემზენს ყონებზე თავისი კანონიერი უფლებების
გამოყენება მხოლოდ ფაზის სრულად გადახდის შემდეგ სეუიზილია, მაგრამ
თუ ვიგულისხმებთ, რომ არნიშნული განკარგული ება (რომელიც
მიუხედავად ტანხის გადახდისა მაინც ჯალაშია სესული) ყონების
სემზენზე რეგისტრაციის საფუძველს ვარმოდგენს, სავარაუდოა რომ ამა
გარკვეული პრობლემები ვარმოსვას, ანუ სემზენმა ასეთ სიტუაციაში
მოახერხოს მის საკუთრებაში ყონების დარეგისტრირება. ამიტომ
განკარგული ება სესაიზი ებელია გამოცხადდეს კიდევ აუქციონზე, მაგრამ
იგი ჯალაში უნდა სევიდეს და სემზენს უნდა გადაეცეს ფაზის სრულად
გადახდის შემდეგ.

76-ე მუხლის შესაბამისად, თუ ტანხა დადგენილ ვადაში არ იყნება
გადახდილი, სასამართლო არმასრულებლის განკარგულების გაუყმება
ხდება სასამართლოს განცინებით. კანონში არცაა თუ ვინ მიმართავს ამ

dros sasamarTI os. vfiqrobT, ufro gamarTI ebul ia aseT SemTxvevaSi Tavad aRmasrul ebel s mieces mis mier gamocxadebul i gankargul ebis gauqmebis ufl eba.

kanoniT dadgenil ia auqcionis gziT nivTis realizaciis SeuZl ebl obis SemTxvevaSi misi kreditorisTvis naturiT gadacema. SesaZl ebel ia, rom nivTis sabazro Rirebul eba aRematebodes an gacil ebiT mcire iyos vidre moTxovnis mocul obaa. aseT dros SeiZl eba SeiL axos rogorc kreditoris, aseve moval is interesebic. aRniSnul sakiTxebს kanoni aseve ar aregul irebs.

kanonis 79-e muxl is Sesabamisad, sasamarTI o ufl ebamosil ia daniSnos uzravi qonebis (sekvestris) mmarTvel i, romelic ar SeiZl eba iyos sasamarTI o aRmasrul ebel i. Tumca, saqarTvel os samoqal aqo saproceso kodeqsis 198-e muxl is me-2 nawil is `g-qvepunctis Tanaxmad, sarCel is uzrunvel yofis erT-erT RonisZiebis saxiT sasamarTI om SeiZl eba daaval debul os mopasuxe gadasces mis mfl obel obaSi arsebul i nivTi sasamarTI o aRmasrul ebel s sekvestris (qonebis izul ebiTi marTva) saxiT. vfiqrobT, es ori norma winaarmdgobaSi modis erTmaneTTan, radgan sarCel is uzrunvel yofis RonisZieba da zogadad sekvestri izul ebiTi aRsrul ebis gziT xorciel deba da Sesabamisad unda efuznebodes da Seesabamebodes `saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb- kanonis normebs.

2.12. gadaxdevinebul i Tanxebis ganawil eba kreditorTa Soris

aRniSnul sakiTxebze zemoT ukve gvqonda nawil obriv saubari (Tavi 2.7. aRsrul ebis xarj ebi/saaRsrul ebo mosakrebel i).

2.13. aRsrul eba nivTebis gadacemisa da moqmedebis Sesrul ebis mizniT

meti rom ar vTqvaT, kanonis 83-e da 84-e muxl ebSi mocemul i danawesebi kuriozul ad JRers. magal iTad, a) `Tu moval em unda

გადასცეს მოზრავი ნივთი ან მოზრავი ნივთების გარკვეული რაოდენობა, მაშინ სასამართლო არმასრულებელი ნივთების არტმევის მოვალეა და გადასცემს მათ კრედიტორს.~ ან 2) `Tu გადასაცემ ნივთს ვერ იპოვნია, მაშინ მოვალეა უნდა აცნობოს სასამართლო არმასრულებელს, Tu სად იყოფება ნივთი~ (იქნებ ჯერ ეკითხათ მოვალეისათვის და მერე მოეზებნათ). 3) `Tu მოვალეა განაცხადებს, რომ მას ეს არ შეუძლია, მაშინ ის ვალდებულია არსრულები ოკმსი ვერილობით მიუტიტოს, რომ ის არ აღიარებს ამ ნივთს.~ ასეტი დროს 50 ლარიანი ჯარიმის გამოყენებას საკმაოდ კუროზული გამოყენება (თუმცა კანონით გატვალისწინებული პასუხისმგებლობის მიმართ მაინც ძგება). ასევე საინტერესოა შემდეგი ნორმა - `Tu მოვალეა კრედიტორს უნდა გადასცეს ან გაატავისუფლოს მიწის ნაკვეთი, მაშინ სასამართლო არმასრულებელი მაკონება მფლობელი ობიექტი უნდა გადასცეს კრედიტორს.~

იგივე 84-ე მუხლი გარტრეხილებიდან 1 ტვიან ვადას იტვალისწინებს მოვალეისათვის სადგომის დასაქმების აღმკვეთი ნივთებისა, რომ `სადგომის დაქმების ვადა განცხადებით შეიძლება გაგრძელდეს ან შემცირდეს, Tu შეთანხმების იქნება განცხადება სააპელაციო ან საკასაციო ინსტანციის. გადაწყვეტილებას ირებს შესაბამისი სასამართლო.~ ამ შემთხვევაშიც გარკვეულია Tu რატომ უნდა იქნეს განცხადება შეთანხმების სააპელაციო ან საკასაციო ინსტანციის.

ასევე გარკვეულია და ბუნდოვანია 87-ე მუხლი. Tu კმედების შესრულება მოვალის ნებაზეა დამოკიდებული, სასამართლო მის მიმართ იყენებს იძულებით რონისზეებას, კერძოდ აკისრებს ჯარიმას. მოვალის მიმართ ვადასწინებით მოტხოვნების შესრულები ობიექტი შემთხვევაში მას შეიძლება დაეკისროს საკრედიტო კანონმდებლობით გატვალისწინებული სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა. სასამართლოს მხრიდან არნიშნული კმედებების, კანონის შესაბამისად უნდა უსწრებდეს ცენტრის გარკვეული დანიშნულებისა და სინარსის დოკუმენტის (აღბატ უფრო მოვალის მავალი დებულები დოკუმენტია, რომელიც ვერია Tu რა კმედება უნდა განაჯორცილოს მოვალე) - განკარგულები გამოცემა, რომელიც როგორც კანონიდან ვინც, თავად სასამართლო

gadawyvetil eba SeiZl eba Seicavdes, xol o Tu ar Seicavs, maSin mas kreditoris gancxadebis safuZvel ze gamoscems sasamarTI o.

sabednierod kanoni ar iTval iswinebs moval is daval debul ebas Tu gamotanil ia gadawyvetil ebebi saqorwino urTierTobebze da SromiT i xel Sekrul ebis safuZvel ze momsaxurebis gawevaze.

2.14. zogierTi kategoriis saqmeebze aRsrul ebis wesebi

kanonis 89-e muxl is Sesabamisad, Tu al imentis gadaxdevinebis saqmeze gadawyvetil ebis aRsrul ebis gadaxdel i Tanxa, romelic gadaexdevineba moval es yovel Tviurad SeTanxmebisamebr (CvenTvis gaurkvevel ia ra SeTanxmebazea saubari), kanoniT dadgenil minimal ur zRvarze nakl ebia, al imentis gadaxdis daval ianebis gadaxdevineba SeiZl eba moxdes moval is qonebidan, dadgenil i wesiT.- garda imisa, rom sxva mraval i normis msgavsad es muxl ic arcTu dal agebul adaa Camoyal ibebul i, isic aRsaniSnavia, rom al imentis kanoniT dadgenil i minimal uri zRvari saerTod ar arsebobs.

rac Seexeba saqarTvel os teritoriaze ucxo qveynis sasamarTI o gadawyvetil ebis aRsrul ebas, aseTi faqtebi arcTu xSiria praqtikaSi (ZiriTadad, al imentis saqmeebi). kanonis 91-e muxl is Sesabamisad, ucxo qveynis gadawyvetil ebis aRsrul ebas uzrunvel yofs iusticiis saministro, romelic dadgenil i wesiT cnobil i gadawyvetil ebis safuZvel ze saqarTvel os kompetenturi sasamarTI os mier amoweril saaRsrul ebo furcel s moval is adgil samyofel is mixedviT agzavnis Sesabamis biuroSi. Tumca, aseT dros ar Cans vin warmoadgens saqarTvel oSi saaRsrul ebo procedurebis warmoebisas kreditors.

2.15. aRsrul eba saj aro samarTI is iuridiul i pirebis mimarT

kanoni, garda im normebisa, roml ebic aRsrul ebis fonds exeba (razec ukve gvqonda saubari), kidev erTxel aregl amentirebs im Taviseburebebs, roml ebic axasiaTebis izul ebiT aRsrul ebas saj aro samarTI is iuridiul i pirebisa da sabiujeto organizaciebis mimarT.

92-e muxl idan gamomdinareobs, rom kreditorma j er Tavad unda mimarTos (kanonis eniT - **`ganucxados Tavisi ganzraxva aRsrul ebis saqmis Taobaze~**) moval e saj aro samarTI is iuridiul pirs da mxol od amis Semdeg SeuZl ia mimarTos aRmasrul ebel s izul ebiTi aRsrul ebis dasawyebad. swored es azri gamomdinareobs kanonis normidan, Tumca aseTi procedura erTob gaugebari da izul ebiTi aRsrul ebis procesSi monawile sxva kategoriis moval eebTan SedarebiT araparitetul ia.

rac Seexeba sabiujeto organizaciebis mimarT, Tanxis gadaxdevinebis nawil Si izul ebiTi aRsrul eba SeiZl eba daiwyos sasamarTI o gadawyvetil ebis nebayofl obiT aRsrul ebis Sesaxeb winadadebis micemidan 3 Tvis Semdeg, an mas Semdeg, rac saqarTvel os parl amenti uars ganacxadebs sasamarTI o gadawyvetil ebis aRsrul ebis mizniT sabiujeto wl is ganmavl obaSi saxel mwifo biujetiT gaTval iswinebul i aRsrul ebis fondSi damatebiTi asignebebis gamoyofaze. 92¹-e muxl is me-2 punqtis Tanaxmad, saqarTvel os finansTa saministro moval eebze Tanxebis gascems sasamarTI o gadawyvetil ebis nebayofl obiT aRsrul ebis Sesaxeb micemul i winadadebebis rigiTobis mixedvit. unda vigul isxmOT, rom aRniSnul i rigiTobis wesi gamoiyeneba, roca aRsrul eba xdeba aRsrul ebis fondidan. rac exeba SemTxvevas, roca fondSi Tanxebi arasakmarisia an sul ac ar aris, aseT dros gaurkvevel ia ra wyarodan da ra wesiT xdeba konkretul i sabiujeto dawesebul ebis val debul ebis Sesrul eba.

3. saerTo daskvna

saxel mwifo aRmasrul ebel i

`saaRsrul ebo warmoebaTa Sesaxeb- saqarTvel os kanonis arsebul i redaqlia mniSvnel ovan gadamuSavebas da cvl il ebebs saWiroebs. SesaZI ebel ia ganxil ul i iqnes cvl il ebaTa ori varianti:

1) arsebul i sitemis da saaRsrul ebo organoTa mowyobis arsebul i principebis SenarCuneba. kanonis srul yofa.

2) saaRsrul ebo organoTa sistemis konceptual uri gadaxedva, sasamarTI o aRmasrul ebl is profesiiis `gaTavisufl eba~. Tumca aseT SemTxvevaSic saaRsrul ebo procedurebTan dakavSirebul i xarvezebi seriozul ad gasaazrebel i da aRmosafxvrel i iqneba.

dRes moqmed kanons mraval i probl ema aqvs - dawyebul i imiT, rom igi Zal zed arasrul yofil i da dabal i donis dokumentia iuridiul i teqniki, sistematizebis Tval sazrisiT, el ementarul i SeusabamobebiT, dauregul irebel i sakiTxebis simravl iT, aRreul i terminol ogi iT, da el ementarul ad gaugebari winadadebebiT damTavrebul i.

probl emebia konkretul saaRsrul ebo procedurebis sworad gagebis Tval sazrisiT, maTi arasrul yofil ad da gaumarTavad Camoyal ibebis gamo. ar arsebobs zusti instruqciebi. Riad dgas saaRsrul ebo (winaswari) xarj ebisa da saaRsrul ebo mosakrebl is sakiTxi.

gadasaxedia da mosafiqrebel ia aRmasrul ebel Ta Soris rangirebis da Sesabamisi ierarqiul i safexurebis gavl is procedurebi. gasamkacrebel ia ganaTI ebis (sasurvel ia iuridiul i) cenzi.

აქვე მცირდით სევერდებით საარსრულ ებო სისტემის მოწყობის იმ მოდელზე, რომელიც უფრო პერსპექტიულია და გამართლებულია გვეცნებოდა.

უამრავი ევროპული (მაგ. საფრანგეთი) და აზიური (მაგ. იაპონია) ქვეყნის მაგალითზე, უფრო მისაჩვენებელი გამოიყურება არსებული ის პროფესიის გატარების ელემენტები. საერთაშორისო, რომელიც საფრანგეთის არსებობს როგორც სახელმწიფო, ასევე კერძო არსებული ის ინსტიტუტის სტატისტიკის თანახმად, არსებული ის საკმარის რაოდენობის პროცენტული მაცნებელი ასეთია - 85% და 35% - კერძო არსებული ის სასარგებლოდ. თუმცა, სახელმწიფოთა შორის ნაწილი კერძო და სახელმწიფო არსებული ის ინსტიტუტები არსებობს და ალტერნატივის, არცხანის შესაძლებელია იმის თვების. ამავდროს, ალტერნატივის პრობლემები შეიძლება იყოს მოხდეს საკმარის კატეგორიების მიხედვით განიხილოს. მაგალითად, როდესაც არსებული ის უკავშირდება სახელმწიფოს ფინანსური ინტერესებს ან გააცნობიერებს სოციალურ-ეკონომიკური ხასიათი, ეს საკმარისი შეიძლება სახელმწიფო არსებული ის დაეკავშირდებოდეს. ამასთან, შესაძლებელია დადგინდეს ვადა, რომლის განმავლობაშიც პირიველებული იქნება კერძო არსებული ის მოსაზრებების დაწყების იმისთვის სახელმწიფო არსებული ის.

მეტად სერიოზული და მკაცრი მოთხოვნები, რომელიც სასამართლო არსებული ის თანამდებობაზე გასამწესებლად დაეყენება. იგივე საფრანგეთის არსებული ის უნდა იყოს იურიდიული განაწილებით, უნდა გაიაროს 2 წლიანი სტაჟირება შესაბამისი კანტორის, და დაეხმაროს სახელმწიფო საკვალის იფიკაციო გამოცდა.

ეს ფორმა ასევე გავრცელებულია ბენილუკის ქვეყნებში, იტალიაში, საბერძნეთში, პოლონეთში, პორტუგალიაში. მრავალი მათგანმა ფრანგული მოდელის იმპლემენტაცია მოახდინა. ეს მოდელი უფრო ეთანადება საბაზო ეკონომიკის პრინციებს და სახელმწიფო ხარჯების დაზოგვისას უწყობს ხელს. ასევე დროს სახელმწიფო ტარების და ხარჯების განაწილება, იზრდება დაეხმარება მოვალეობების, რაც სავარაუდოდ გაზრდის გადაწყვეტილებების ნებყოფილებით შესრულებს

precedentებს. მოხდება კვალიფიკაციის და მოტივების კადრების
მოზიდვა. შესაძლებელია დადგინდეს არასრული სრული
კონკრეტი პასუხისმგებლობის (დაზრების) პრინციპი კლიენტის
ზიანის მიყენების შემთხვევაში - პროფესიული რისკის დაზრების
პრინციპი.